

การศึกษากลวิธีการแปลคู่มือการใช้งานกล้องดิจิทัล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษากลวิธีการแปลคู่มือการใช้งานกล้องดิจิทัล

A STUDY OF THE STRATEGIES IN TRANSLATING DIGITAL CAMERA'S MANUALS

อภิขญา ฤกษ์ชัย 4836337 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : โสภณา ศรีจำปา, Ph.D., สุขุมาวดี ขำหิรัญ, M.A.,
สุภาพร ฤกษ์ชัย, ศศ.ม.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแปลและการปรับบทแปลในคู่มือการใช้งานกล้องดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแปลศัพท์เทคนิคอาชีพถ่ายภาพ (Register) รวมถึงข้อผิดพลาดที่พบ ตลอดจนนำเสนอแนวทางการแก้ไข โดยศึกษาข้อมูลจากคู่มือการใช้งานกล้องดิจิทัลฉบับแปลภาษาไทย เปรียบเทียบกับต้นฉบับภาษาอังกฤษ สุ่มจับฉลากจำนวน 3 รุ่น/ยี่ห้อ ได้แก่ Olympus รุ่นSP560, Panasonic รุ่นFZ18 และ Sony รุ่นDSC-H7 ในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้นั้น นอกจากจะสามารถถ่ายทอดความหมายแล้ว ยังช่วยคงลักษณะความเป็นงานเขียนประเภทบรรณสารของคู่มือที่กระชับชัดเจน สื่อความเป็นลำดับและเข้าใจง่ายอีกด้วย กลวิธีการแปลระดับคำแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ กลวิธีการแปลคำสามัญ ซึ่ง ได้แก่ 1) การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ 2) การเติมคำเชื่อม 3) การละคำ และกลวิธีการแปลศัพท์เทคนิคอาชีพถ่ายภาพ คือ 1)การแปลตรงตัว 2)การทับศัพท์ 3)การคงรูปศัพท์เดิม 4)การเติมวงเล็บ 5)การประดิษฐ์คำใหม่ สำหรับระดับประโยค ได้แก่ 1) การปรับลำดับกลุ่มความคิดในประโยค 2) การปรับรูปประโยคปฏิเสธ 3) การปรับวาก และ 4) การลดความในประโยค ส่วนระดับประพจน์นั้นใช้วิธี 1) การจัดลำดับขั้นตอนตามต้นฉบับ

ข้อผิดพลาดจากการแปลในคู่มือการใช้งานกล้องดิจิทัลมี 2 ประการ ประการแรก คือ ด้านเนื้อหา ซึ่งพบมากที่สุด ทั้งเนื้อหาไม่ตรงตามต้นฉบับ(แปลผิด) และเนื้อหาไม่ครบถ้วน ประการต่อไป ได้แก่ ด้านภาษา มีการใช้ถ้อยคำไม่เป็นธรรมชาติและสำนวนฟุ่มเฟือย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางแก้ไขไว้ด้วย

การแปลศัพท์เทคนิคอาชีพถ่ายภาพนั้น ผู้แปลมิได้อ้างอิงศัพท์บัญญัติจากราชบัณฑิตยสถาน แต่เทียบเคียงศัพท์ที่ใช้อยู่แล้วในกลุ่มช่างภาพ ซึ่งความหมายถูกต้องและเหมาะสมดี โดยมีลักษณะ ได้แก่ 1)คำแปลตรงตัว 2)คำทับศัพท์ 3)คำภาษาอังกฤษรูปศัพท์เดิม 4)คำที่มีการเติมวงเล็บ 5)คำที่ประดิษฐ์ใหม่ แต่ไม่พบวิธีที่ช่วยเสริมความรู้เพิ่มเติม ทำให้คู่มืออ่าน อาทิ การใช้เชิงอรรถ การเติมคำอธิบาย เป็นต้น

คำสำคัญ: การแปลคู่มือ / ทำเนียบภาษา / คู่มือการใช้งานกล้องดิจิทัล

A STUDY OF THE STRATEGIES IN TRANSLATING DIGITAL CAMERA'S MANUALS

APICHAYA RUECHAI 4836337 LCCD/M

M.A.(LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THESIS ADVISOR COMMITTEES: SOPHANA SRICHAMPA, Ph.D.,
SUKHUMAVADEE KHAMHIRAN, M.A., SUPAPORN RUEDEECHAMROEN, M.A.

ABSTRACT

This thesis was conducted using a qualitative method with the aim to analyse strategies for translating digital camera manuals, especially, photographer technical terms (Register), and to verify for errors including the solutions. The 3 case studies of digital camera manuals, based on random-sampling, compared both Thai and English versions of Olympus SP560, Panasonic FZ18, and Sony DSC-H7.

The results of this research indicated that the translation strategies were able to retain the original meaning as well as an expository writing style in the manual. This included simplicity, clarity, concision, integrity, and order. At the lexical level, for general terms, translators employed: 1) the replacement of single words with phrases or complete sentences 2) addition of modifier 3) subtraction. For photographer technical terms, the translators utilized 1) equivalent words 2) transliteration 3) the original untranslated words 4) parenthesis addition 5) the creation of new words. At sentence level, the translator used: 1) sentence rearrangement 2) the modification of negative sentence 3) voice adjustment 4) the reduction of details. At the paragraph level the translators applied: 1) the simulation of the mater copy.

As for errors, they were classified into 2 categories, content error, caused by the incorrectness and incompleteness through mistranslation and undertranslation, was the major type of error. Secondly, language error led to the unnatural and tautological use of language. Accordingly, the solutions served as guidelines.

After specializing in translating the photographer's technical terms, it was found that the Royal Institute's imaging terminologies were not used, but the translators preferred the practical common wording, consisting of 1) Thai equivalent terms 2) transliterated terms 3) original untranslated terms 4) imaging technical terms with the parenthesis additions 5) newly created words. The translated version gained accuracy and appropriation, however, other informative suggested strategies, for instance, the use of footage, short explanation or glossary, were not utilized to make the manual more interesting.

KEY WORDS: MANUAL TRANSLATION / REGISTER / DIGITAL CAMERA'S MANUALS

171 pages